

T.C.
TRABZON VALİLİĞİ
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
2023-2024 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
II. DÖNEM I. YAZILI SINAVI (İL GENELİ ORTAK)
COĞRAFYA (SABAH OTURUMU)
9. SINIF

B
KİTAPÇIK
TÜRÜ

Adı ve Soyadı : .....
Sınıfı / Şubesi : .....
Öğrenci Numarası : .....

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 20 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Bu kitapçıkta yer alan her bir sorunun sadece bir doğru cevabı vardır.
3. Cevaplarınızı soru kitapçığı üzerine işaretleyiniz. Değerlendirme soru kitapçıklarına göre yapılacaktır.
4. Soru kitapçığındaki boş alanları soru çözümleri için kullanabilirsiniz.
5. Her bir soru 5 puandır.
6. Puanlama, yanlış cevaplarınız dikkate alınmadan sadece doğru cevaplarınız üzerinden yapılacaktır.

1. Doğu Anadolu Bölgesi ortalama yükseltinin en fazla olduğu bölgedir. Doğu Anadolu Bölgesi'nde dağlar geniş yer kaplar. Fiziki haritalarda kahverengi ve tonları Doğu Anadolu Bölgesi'nde fazladır.

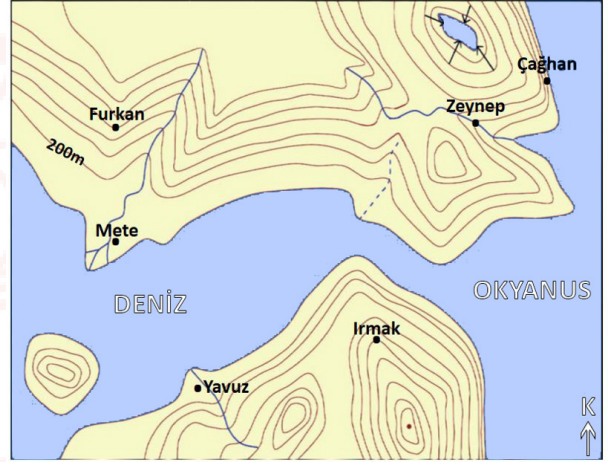
Buna göre fiziki haritalardaki yeşil, sarı, kahverengi ve tonları neyi ifade eder?

- A) Yeşil alanları B) Düzlük alanları
C) Dağlık alanları D) Orman alanlarını
E) Yükselti basamaklarını

2. Aşağıdakilerden hangisi izohipslerin (eş yükselti eğrisi) özelliklerinden değildir?

- A) Bazı yerlerde izohipsler birbirini keserler.
B) İki tepe arasında kalan alçak yerlere boyun denir.
C) Bir eğri üzerindeki bütün noktaların yükseltisi aynıdır.
D) Eğriler arasındaki yükselti farkı haritanın tamamında aynıdır.
E) Eğimin arttığı yerlerde eğriler sık, azaldığı yerlerde ise seyrek çizilir.

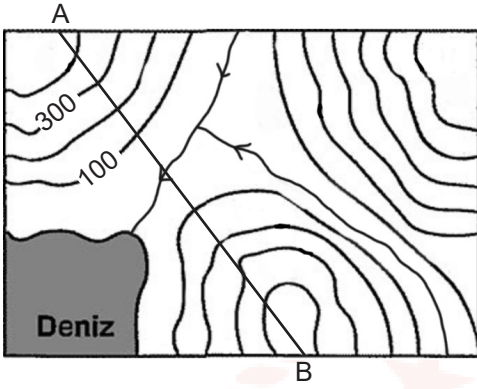
3. Aşağıdaki izohips haritasında öğrencilerin harita üzerinde bulunduğu noktalar işaretlenerek gösterilmiştir.

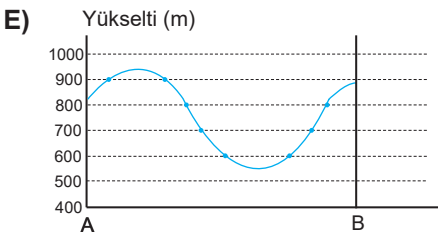
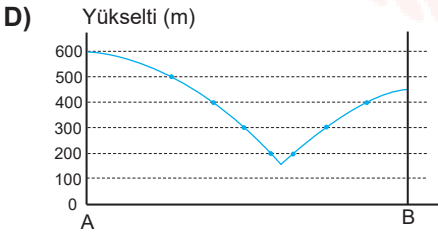
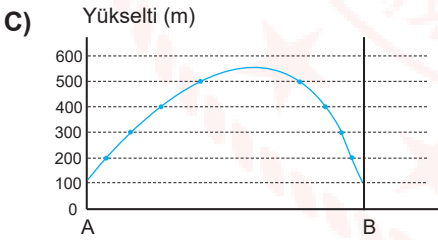
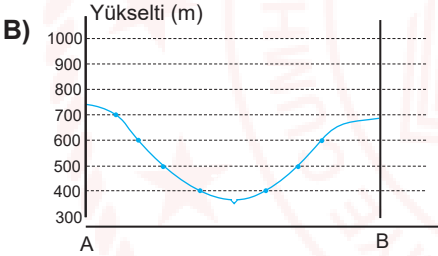
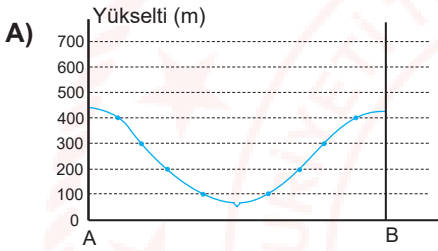
Sırasıyla sirt, delta ve vadi üzerinde bulunan öğrenciler aşağıdaki seçeneklerin hangisinde verilmiştir?

	SIRT	DELTA	VADİ
A)	Yavuz	Mete	Çağhan
B)	Mete	Çağhan	Zeynep
C)	Furkan	Çağhan	Irmak
D)	Furkan	Mete	Zeynep
E)	Çağhan	Irmak	Furkan

4.

Verilen izohips haritasında A ve B doğrultusundan çıkarılacak olan profil aşağıdakilerden hangisidir?

5. Aşağıdakilerden hangisi atmosferin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Canlı yaşamı için gerekli gazları barındırması
- B) Uzaydan gelen göktaşlarının parçalanması
- C) Dünyanın aşırı ısınıp soğumasını önlemesi
- D) Güneşten gelen zararlı ışınların tutulması
- E) Güneş ışınlarının dağılmasını önlemesi

6. I. Ozon tabakası bu katmanda bulunur.

II. Sıcaklık ortalaması -50°C civarındadır.

III. Troposferin üstündeki katmandır.

Özellikleri verilen atmosfer tabakası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Troposfer
- B) Stratosfer
- C) Termosfer
- D) Mezosfer
- E) Ekzosfer

7. I. İzmir'de kış ayları yağışlı geçer.

II. Pazar günü yağmurlu olduğu için pikniğimiz iptal oldu.

III. Trabzon'da bugün hava güneşli.

IV. Yıllardır buralarda yaz mevsimi hep kurak geçer.

V. Yoğun Kar yağışından dolayı okullar tatil edildi.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisinde iklimi ifade eden cümleler beraber verilmiştir?

- A) I-II
- B) II-III
- C) III-IV

- D) I-IV
- E) II-V

8. I. Dolu
II. Kırç
III. Yağmur
IV. Çiğ

Yukarıda verilen yağuşma türlerinden hangileri 0°C altında gerçekleşmektedir?

- A) I-III   B) I-II   C) II-III
D) III-IV   E) II-IV

9. Havadaki su buharının yoğunlaşarak sıvı ya da katı hâlde yere düşmesine yağış denir.

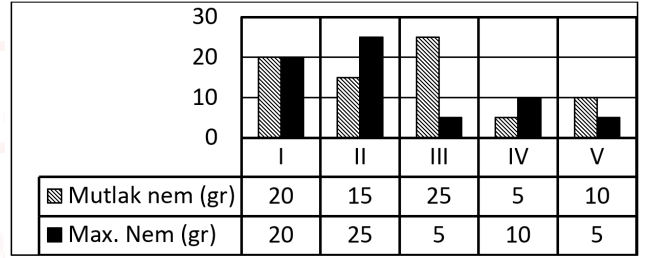
Aşağıda oluşumlarına göre yağış türlerinin özellikleri verilmiştir.

- I. Hava kütlelerinin dağ yamacı boyunca yükselecek yoğunlaşmasıyla oluşur.
II. Sıcak ve soğuk hava kütlelerinin karşılaşma alanlarında meydana gelir.
III. Isınarak yükselen havanın yoğunlaşması sonucu meydana gelir.

Buna göre verilen bu özelliklerin doğru sıralanması aşağıdakilerden hangisidir?

	Yükselim Yağışı	Cephesel Yağış	Yamaç Yağışı
A)	III	II	I
B)	II	III	I
C)	II	I	III
D)	III	I	II
E)	I	III	II

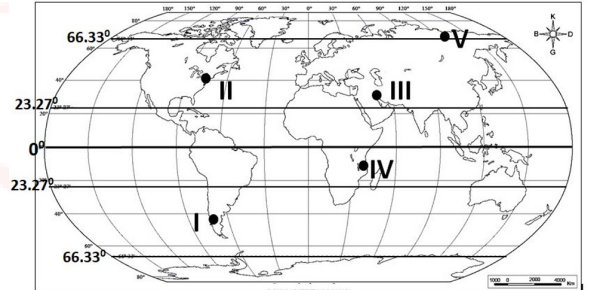
10. Bir hava kütlelerinin belirli bir sıcaklıkta taşıyabileceği en yüksek nem miktarına maksimum nem denir. Maksimum nem (max.nem) hava kütlelerinin sıcaklığı ile doğru orantılıdır. Bir metreküp hava kütleleri içerisinde ölçülen su buharının gram cinsinden miktarına da mutlak nem denir. Mutlak ve maksimum nem arasındaki orana (Mut. Nem/Max.Nem) bağıl nem denir. Bağıl nem artarsa yağış olma ihtimali artar. Tabloda dört merkezin mutlak nemleri ve maksimum nemleri verilmiştir.

Tabloya göre nem oranları verilen bölgelerden hangisinde en fazla yağış gerçekleşir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

11. Sıcaklığı etkileyen faktörlerden biri de bakıdır. Dağların güneş gören taraflarında bakının etkisi ile sıcaklık daha fazladır. Bulunduğu yarım küreye ve enlemine göre bakının yönü değişir.

Buna göre haritadaki yerlerden hangisinde bakı yönü daima kuzeyi gösterir?

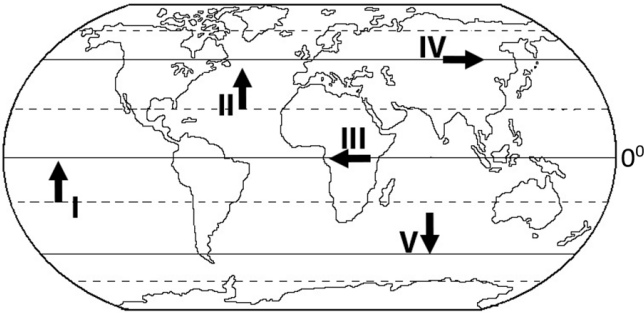
- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

12. • 30° Dinamik Yüksek Basınç alanından, ekvatora doğru eserler.
• Ticaret rüzgârları olarak da bilinirler.
• Tropikal bölgelerde karaların doğu kıyılarına bol yağış bırakır.

Özellikleri verilen rüzgâr türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaz Musonu B) Alizeler C) Meltem rüzgârları
D) Kutup rüzgârları E) Batı rüzgârları

13. Aşağıda enlemin etkisine bağlı olarak esiş yönleri verilen rüzgârlardan hangileri sıcaklığı artırır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

14. İndirgenmiş sıcaklık hesaplamalarında yükselti göz önünde bulundurulmayarak her yer deniz seviyesinde (0 m) kabul edilir. Bundan dolayı gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık arasında farkın fazla olduğu yerlerde yükselti de fazla olur.

	İndirgenmiş sıcaklık 0°C	Gerçek Sıcaklık 0°C
I	5	18
II	6	2
III	12	7
IV	20	11
V	30	27

Buna göre tabloda verilen yerlerin hangisinin yükseltisi en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

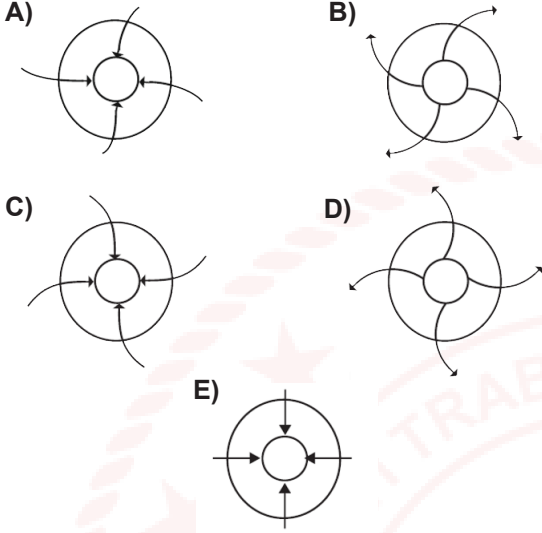
15. Dünyayı çepeçevre saran atmosfer tabakası çeşitli gazlardan oluşmuştur. Hava küreyi oluşturan bu gazların bir ağırlığı vardır. Atmosferi oluşturan gazların yeryüzüne uyguladığı kuvvete atmosfer basıncı denir.

Aşağıdakilerden hangisi basıncı etkileyen faktörlerden değildir?

- A) Yükselti B) Boylam C) Sıcaklık
D) Yer çekimi E) Dinamik etkenler

16. Aşağıdakilerden hangisi kuzey yarım kürede bir alçak basınç alanını gösterir?

17. Ekvatorial iklimin bitki örtüsü aşağıdakilerden hangisidir?

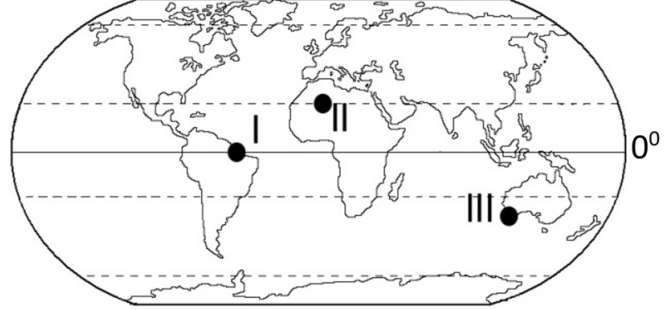
- A) Tundra B) Çayır C) Savan
D) Maki E) Yağmur ormanı

18. • Yazları sıcak ve kurak kışları ılık ve yağışlıdır.
• Bu iklimin bitki örtüsünü kızılcam ormanları ve makiler oluşturur
• Yağışların büyük bir kısmı kışın düşer.

Özellikleri verilen iklim tipi aşağıdakilerden hangisidir?

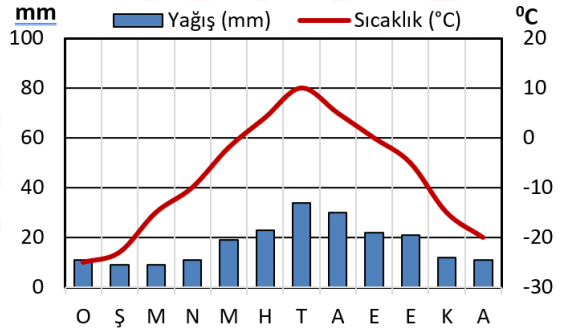
- A) Ekvatorial iklim B) Okyanusal iklim
C) Muson iklimi D) Akdeniz iklimi
D) Savan iklimi

19. Haritadaki numaralanmış merkezlerde görülen iklim tipleri aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Okyanusal	Muson	Akdeniz
B)	Ekvatorial	Savan	Çöl
C)	Muson	Akdeniz	Savan
D)	Çöl	Savan	Muson
E)	Ekvatorial	Çöl	Akdeniz

20. Aşağıda bir merkezin yıllık ortalama sıcaklık ve yağış dağılışı verilmiştir.

Grafiğe bakılarak verilen iklim hakkında aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Yıllık yağış miktarı azdır.
B) En çok yağışı yazın alır.
C) Yağışlar genellikle kar şeklindedir.
D) Yaz sıcaklıkları 20° C nin üzerindedir.
E) Yılın büyük bir çoğunluğu sıcaklık 0°C altındadır.

Test bitti. Cevaplarınızı kontrol ediniz.

CEVAP ANAHTARI

1. E
2. A
3. D
4. A
5. E
6. B
7. D
8. B
9. A
10. C
11. A
12. B
13. C
14. Soru **İPTAL** edilmiştir.
15. B
16. A
17. E
18. D
19. E
20. D

Not: 14. soru iptal edildiğinden değerlendirmede tüm öğrenciler için soru **5 puan (doğru)** kabul edilecektir.